

Papur Gwyn Llywodraeth y DU am y Bil Diddymu Mawr: Ymateb cychwynol gan Swyddog Polisi Cytûn

Cyhoeddwyd y Papur Gwyn ar 30 Mawrth 2017, ac mae ar gael yma:

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/604516/Great_Repeal_Bill_White_Paper_accessible.pdf

Mae'r nodiadau sy'n dilyn yn ymwneud â materion a godwyd eisoes gan [Weithgor Cymru ac Ewrop](#) Cytûn wrth gyhoeddi ymatebion i ymgynghoriadau.

1. Cymhwysedd datganoledig – Fe ymddengys y bydd y Bil Diddymu yn cynnwys darpariaeth i gynnwys cyfreithiau'r UE mewn meysydd datganoledig o fewn cyfraith Cymru (para 2.5) a (para 1.15, 3.6, 4.6) caniatáu i Weinidogion Cymru lunio is-ddeddfwriaeth yn 'cywiro' cyfraith yr UE er mwyn iddi weithio o fewn fframwaith deddfwriaeth Cymru. Bydd angen Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol gan y Cynulliad ar y cymalau hyn yn y Bil Diddymu, ac ar unrhyw gymalau eraill sy'n cyfeirio'n benodol at gymhwyseddau Cymreig. (Bydd yr un peth yn wir am yr Alban a Gogledd Iwerddon – a gall y naill a'r llall greu eu trafferthion eu hunain). Noder mai'r awgrym presennol yw cyflawnir y pethau hyn drwy ddeddfwriaeth yn San Steffan gyda chydysyniad Cymreig yn hytrach na thrwy ddeddfwriaeth yng Nghymru. Gweler fy erthygl ym [Mwletin Polisi Cytûn Chwefror 2017](#) (tt 4-5) am esboniad o pam mai hyn yw patrwm setliad Cymru ar hyn o bryd.
2. Fframwaith deddfwriaethol y Deyrnas Unedig – Mae Pennod 4 yn dechrau amlinellu'r syniad y bydd angen rheoleiddio "marchnad sengl y DU" wedi Brexit yn yr un ffordd ag y rheoleiddir marchnad sengl yr UE ar hyn o bryd. Defnyddir hyn wedyn i awgrymu y bydd y rheoliadau fframwaith a wneir ar hyn o bryd gan yr UE yn cael eu llunio yn y dyfodol trwy ddeddfau y DU (para 4.4), gyda gweinyddu o fewn y fframwaith honno wedi'i ddatganoli. Ychwanegir y bydd fframwaith y DU ar y cychwyn yn debyg iawn i fframwaith yr UE, gyda newidiadau yn cael eu trafod ar ôl Brexit. Mae hyn yn sylfaenol wahanol i'r syniad a gyflwynir ym Mhapur Gwyn Llywodraeth Cymru, [Diogelu Dyfodol Cymru](#) (tt 27-28) y dylid cytuno'r fframweithiau rhwng holl lywodraethau'r DU. Byddai cynnig Llywodraeth y DU yn gofyn am ddeddfwriaeth sylfaenol ar lefel y DU, gyda chydysyniad y Cynulliad yn y meysydd nad yw Deddf Cymru 2017 yn eu cadw yn San Steffan. Mae'r Papur Gwyn yn ychwanegu (para 4.5) "This will be an opportunity to determine the level best placed to take decisions on these issues, ensuring power sits closer to the people of the UK than ever before. It is the expectation of the Government that the outcome of this process will be a significant increase in the decision making power of each devolved administration." Byddwn yn disgwyl ymateb cryf gan y gweinyddiaethau datganoledig i egwyddor hyn, ac i'r awgrym y bydd trafodaethau manwl rhwng llywodraeth y DU a'r llywodraethau datganoledig yn cychwyn dim ond WEDI Brexit.
3. Hawliau dinasyddion yr UE yn y DU. – Mae para 1.22 yn dweud "we will introduce an immigration bill so nothing will change for any EU citizen, whether already resident in the UK or moving from the EU, without Parliament's approval." Nid yw hyn yn warant llawn o statws parhaus i'r dinasyddion hyn, ond mae yn tynnu'r gofod y gallent golli hawliau trwy weithredu llywodraethol yn unig, sydd yn gam ymlaen. Ni

wireddwyd yr adroddiadau yn y wasg na fyddai dinasyddion yr UE sy'n cyrraedd yma wedi tanio Erthygl 50 yn meddu ar yr un hawliau â'r sawl sydd yma eisoes – yn wir, mae'r Papur Gwyn yn pwysleisio sawl gwaith y bydd holl hawliau a chyfrifoldebau unigolion a sefydliadau dan gytundebau a chyfreithiau'r UE yn parhau hyd at yr amser yr ymadewir â'r UE, ac y byddai unrhyw newidiadau ond yn dechrau cael eu llunio ar ôl yr ymadawiad.

4. Cydraddoldebau a hawliau dynol – Mae'r Papur Gwyn yn dweud yn benodol y bydd Deddf Cydraddoldeb 2010 – a seilir ar gyfraith yr UE – yn aros mewn grym (para 2.17 Esiampl 1) ac nad oes gan y DU unrhyw gynlluniau i dynnu allan o'r Confensiwn Ewropeaidd am Hawliau Dynol – er gwaethaf adroddiadau i'r gwrthwyneb yn y wasg rai wythnosau yn ôl. Mae'r ddeubeth hyn yn unol â'r hyn yr ydym ni ac eglwysi unigol wedi gofyn amdano. Ond nid yw Llywodraeth y DU yn bwriadu cynnwys Siarter Hawliau Sylfaenol yr UE i gyfraith y DU, gan ddadlau fod yr holl hawliau oddi fewn iddi eisoes wedi eu cynnwys mewn deddfwriaeth neu gytundebau a fydd yn cael eu cadw yng nghyfraith y DU, neu yn amherthnasol am eu bod yn ymwneud â sefydliadau penodol yr UE (para 2.23-2.25). Mae'n sicr y bydd gan arbenigwyr hawliau dynol rywbeth i'w ddweud am y penderfyniad hwn yn y dyddiau i ddod, ac rwy'n rhagweld mai dyma fydd un o'r cynigion mwyaf dadleuol.
5. Cyfraith amgylcheddol – Rydym wedi mynegi'n gyhoeddus ein gofid am sylwadau a wnaed i un o Bwyllgorau San Steffan gan Andrea Leadsom AS (Ysgrifennydd Gwladol dros yr Amgylchedd, Bwyd a Materion Gwledig) mai dim ond dwy ran o dair o ddeddfwriaeth amgylcheddol yr UE y byddid yn eu trosglwyddo i gyfraith y DU. Ond mae'r Papur Gwyn (para 2.17 Esiampl 2) yn dweud yn benodol "The Great Repeal Bill will ensure that the whole body of existing EU environmental law continues to have effect in UK law." Mae hyn yn newydd i'w groesawu – ond nid yw'n cymryd i ystyriaeth y ffaith nad yw'r amgylchedd at ei gilydd yn fater sydd wedi'i gadw i San Steffan, a bod cymhwysedd deddfwriaethol ar gyfer yr amgylchedd yng Nghymru yn gorwedd gyda'r Cynulliad.
6. Yr unig gyfeiriad at amaethyddiaeth yw para 4.2, yng nghyd-destun y syniad o "fframwaith" y DU ar gyfer gweinyddu datganoledig – gweler pwynt 2 uchod. Mae hyn yn awgrymu nad yw amaethyddiaeth ar flaen meddwl Llywodraeth y DU ar hyn o bryd, a byddai hynny yn fater o bryder i eglwysi Cymru.
7. Mae Pennod 5 yn ymwneud â Jersey, Guernsey, Ynys Manaw a Gibraltar. Fe ddylem gadw pobl a llywodraethau'r awdurdodaethau hyn, gan na ddarperir unrhyw fanylion o gwbl am beth fydd yn digwydd iddynt ar ôl Brexit.

Gethin Rhys 31.03.17

Cytûn - Eglwysi Ynghyd yng Nghymru/Churches Together in Wales

58 Richmond Road, Caerdydd/Cardiff, CF24 3AT

Tel: 029 2046 4378 Mudol/mobile: 07889 858062

Mae Cytûn yn gwmni cofrestredig yng Nghymru a Lloegr | Rhif: 05853982 | Enw cofrestredig: "Cytûn: Eglwysi Ynghyd yng Nghymru/Churches Together in Wales Limited" | Mae Cytûn yn elusen gofrestrdedig | Rhif: 1117071 | Cytûn is a registered company in England and Wales | Number: 05853982 | Registered name: "Cytûn: Eglwysi Ynghyd yng Nghymru/Churches Together in Wales Limited" | Cytûn is a registered charity | Number: 1117071